

Начало > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Къде И Как](#) > [Как Да Заведете Дело В Съда?](#) Northern Ireland

Как да заведете дело в съда?

Северна Ирландия

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Необходимо ли е да се обърне към съда или има друга алтернатива?

В посочените по-долу точки се представя общо описание на договореностите в Северна Ирландия относно образуването на производство. Те обаче нямат за цел да предоставят изчерпателен преглед на правната уредба и не следва да се разглеждат като такъв. Подробните процедури са посочени в съдебния правилник (Rules of Court), с който следва да се прави справка, доколкото е възможно.

Малко хора биха побързали да се обърнат към съда, като повечето са склонни да проучат възможността за споразумение по взаимно съгласие. Това може да се направи по неофициален начин — без правна подкрепа (напр. чрез среща, размяна на писма или телефонно обаждане), или по-официално — с помощта на процесуални представители или медиатори. За сезиране на съда следва да се мисли само когато договореното споразумение не е взето под внимание.

Допълнителна информация относно алтернативите на образуването на съдебно производство в Северна Ирландия може да бъде намерена на [уебсайта на Правния център на Северна Ирландия \(Law Centre NI\)](#)

Ако са необходими съдебни действия, ще трябва да установите подходящия съд за завеждане на Вашето дело. В някои случаи, предвидени от закона, граждански иск може да бъде предявен пред Висшия съд (High Court). Повечето дела обаче се водят пред окръжните съдилища (County Court), които в момента са компетентни по спорове на стойност до 30 000 GBP. Северна Ирландия се дели на отделения на Административния съд (Administrative Court) и справочникът на Административния съд (Administrative Court Guide) може да Ви бъде в помощ да изберете подходящото място. Ръководният принцип е, че производството обикновено следва да се образува в отделение на административния съд, в чийто район ответникът пребивава или извършва стопанска дейност (макар и технически погледнато производството да може да бъде образувано във всяко отделение).

[Справочникът на Административния съд](#) може да бъде изтеглен от уебсайта на Съдебната служба на Северна Ирландия (NICTS). В случай че имате въпроси от общ характер обаче, можете, ако желаете, да се свържете с екипа за комуникация на Съдебната служба на Северна Ирландия (Courts and Tribunals Service's Communication Team) (+44 300 200 7812).

2 Има ли срок за завеждане на дело?

Вж. информационния лист, посветен на [„Процесуални срокове“](#).

3 Трябва ли да се обърне към съда в тази държава членка?

Вж. отговора на точка 1 и информационния лист, посветен на [„Компетентност“](#).

4 Ако е така, към кой точно съд в тази държава членка трябва да се обърна, като се има предвид къде живея аз и къде живее другата страна или с оглед на други аспекти на казуса ми?

Вж. отговора на точка 1 и информационния лист, посветен на „Компетентност“.

5 Пред кой съд в тази държава членка трябва да предявя искам си, като се има предвид естеството на казуса и цената на искам?

Вж. отговора на точка 1 и информационния лист, посветен на „Компетентност“.

6 Мога ли да заведа дело лично или трябва да го направя чрез посредник, например адвокат?

По принцип човек е свободен да води производството или да се защитава самостоятелно или чрез процесуален представител. Съществуват обаче някои изключения от това, напр. във Висшия съд близък приятел или особен представител на лице с увреждане (напр. на възраст под осемнадесет години) трябва да се представлява от солиситър (solicitor). Корпоративен орган също трябва да бъде представляван от солиситър, освен когато съдът допусне дружеството да се представлява от директор.

За да се явите вместо друго лице или от негово име, е възможно да е необходимо разрешение от съда.

Както във Висшия съд, така и в окръжния съд лице, което не е представлявано, може да бъде придружавано от приятел, който да го съветва и да води бележки. Съдилищата обаче могат да наложат условия/ограничения, за да гарантират, че делото протича при спазване на установения в съдебната зала ред.

Застъпниците, адвокатите, баристърите (barristers) и др., които практикуват в рамките на Европейския съюз, могат да действат съвместно с местните адвокати.

Във Висшия съд се разглеждат по-сложните дела и лицата, които не са представлявани, са по-скоро изключение, отколкото правило. Това е валидно и за окръжния съд. Процесуалното представителство обаче е рядко срещано при дела във връзка с искове с малък материален интерес. Това вероятно е така, защото тези дела подлежат на арбитраж и съдебните договорености не са толкова официални. Цената на искам обаче е малко вероятно да бъде добър показател дали се изисква процесуално представителство. Понякога искове с ниска цена могат да повдигат трудни въпроси относно отговорност или престъпна небрежност. Това е една от причините, поради които в Северна Ирландия исковете за телесни повреди са изключени от компетентността на съдилищата по искове с малък материален интерес.

Ако не желаете да ангажирате адвокат, можете да потърсите съвет или помощ от сектора за доброволни услуги (напр. Бюрото за помощ за граждани (Citizens Advice Bureau) или от създаден със закон орган (напр. Съвета на потребителите на Северна Ирландия (Consumer Council for Northern Ireland)).

7 Към кого точно да се обърна, за да заведа делото: към приемната, съдебното деловодство или друга административна единица?

Като цяло, за да се заведе дело, в съответната съдебна служба следва да бъде подадена съответната документация заедно с необходимата такса. Обикновено съдебните служби работят от 10:00 до 16:30 часа.

Служителите на съда могат да окажат обща подкрепа и да Ви предоставят информация за процеса, но не са в състояние да Ви дадат правен съвет или да препоръчат процесуални представители.

Правното общество на Северна Ирландия (Law Society of Northern Ireland) разполага със списък на

местните солиситъри, а в библиотеката на Адвокатската колегия (Bar Library) можете да намерите местни баристъри.

8 На какъв език мога да подам иска си? Мога ли да го подам устно или той трябва да бъде в писмена форма? Мога ли да изпратя иска си по факс или по електронна поща?

Повечето иски молби се предявяват в писмена форма и трябва да бъдат на английски език. В хода на производството обаче могат да се представят устни иски молби.

Документите обикновено се приемат от съответната съдебна служба или се изпращат до нея, за да бъдат издадени. След като бъдат издадени обаче, те трябва да бъдат връчени в съответствие със съдебните правила. В зависимост от документа това може да стане по електронна поща, факс, поща или чрез лично връчване.

Ако са необходими устни преводачи или писмен превод на документите, поемането на този разход обикновено е задължение, което се поема от страните, а не от съда.

9 Има ли специални формуляри за предявяване на иск или, ако няма такива, какво трябва да съдържа исковата молба? Има ли елементи, които задължително трябва да се съдържат в досието?

В съдебния правилник се посочва голям набор от документи, които се използват в различни производства.

Повечето иски във Висшия съд (напр. иск за обезщетение за телесна повреда или смърт, измама, увреждане на имущество и т.н.) се предявяват с призовка за образуване на съдебно производство, която се издава от регистратурата (Front of House Office) от името на Централната служба (Central Office) и Канцеларията (Central Office). Една призовка се подпечатва срещу платена такса и се запечатва, а службата запазва тази призовка и връща един запечатан и подпечатан оригинал заедно с необходимия брой запечатани служебни копия.

Призовката може да бъде одобрена по обичайния ред (с кратко изложение за естеството на иска и търсеното средство за правна защита) или по специален ред (с пълно изложение на иска).

В окръжния съд повечето дела започват с предявяване на граждански иск. В гражданския иск трябва да се посочат пълните имена и адреси на страните и на съответното отделение на административния съд. Обичайният граждански иск трябва да включва „разходи за 21 дни“ — това са определени разходи, което означава, че ако ответникът плати дълга или обезщетението за причинени вреди плюс разходите за 21 дни, искът ще бъде оставен без разглеждане. Подробното изложение на исканията (включително съответните дати и места) ще бъде представено в гражданския иск.

Ако делото се отнася до иск с малък материален интерес, съществува специален формуляр, който може да бъде намерен [на уебсайта на Съдебната служба на Северна Ирландия](#).

С развитието на делото може да е необходимо да се попълнят други документи. Служителите на съда могат да Ви предоставят обща подкрепа за тези документи, но както беше посочено по-рано, те не могат да предоставят правен съвет или да изготвят формулярите за Вас.

10 Трябва ли да заплатя съдебни такси? Ако да, кога става това? Ще трябва ли да плащам на адвокат още от подаването на исковата молба?

Таксите за издаване на призовка, граждански иск или иск с малък материален интерес се заплащат на различен етап в рамките на съдебния спор. Обикновено съответният формуляр се подпечатва, като се

издава квитанция за таксата. На равнището на окръжния съд това може да се направи във всяка съдебна служба.

Обичайната политика е загубилата страна да поеме всички разноски: своите собствени и тези на ответната страна. Във Висшия съд разноските се оценяват въз основа на извършената работа. В окръжните съдилища съществува подвижна скала на фиксирани разноски, които са свързани с цената на иска. Това помага да се прогнозира вероятните разноски за съдебния спор, въпреки че при някои дела пред окръжния съд съдията разполага с правото на преценка относно размера на разноските.

Обикновено разноските по делото могат да се присъждат или да се поемат само от страна в производството. Ще трябва да поемете произтичащите от Вашия иск в хода на производството разноски (напр. разноски за свидетели, пътни разноски, разноски за показания на вещо лице). Ако обаче сте спечелили делото, е възможно да поискате да Ви бъдат възстановени.

Имайте предвид, че при искове с малък материален интерес разноските обикновено се присъждат само ако са налице доказателства за неразумното поведение на една от страните.

Службата за изпълнение на съдебните решения (Enforcement of Judgments Office) отговаря за изпълнението на решения по граждански дела, свързани с възстановяването на парични суми, вещи или имущество в Северна Ирландия, и тя може да Ви окаже помощ, за да се опитате да си осигурите всички плащания, които са Ви дължими, ако сте спечелили делото, а другата страна не плати в разумен срок. За използването на услугите на Службата за изпълнение на съдебните решения се начисляват такси. Допълнителна информация относно Службата за изпълнение на съдебните решения може да бъде намерена на уебсайта на Съдебната служба на Северна Ирландия и в информационния лист относно процедурите за изпълнение на съдебно решение.

Договореностите, свързани с адвокатските хонорари, се уреждат между адвокат и клиент. Понякога могат да се изискват поетапни плащания. При други дела хонорарите могат да бъдат платени изцяло при приключване на производството.

11 Мога ли да поискам правна помощ?

В Северна Ирландия съществува законоустановена схема за плащане на съдебни разноски от публични средства (схема за правна помощ).

Определени производства обаче са изключени от тази схема (напр. клеветата) и се извършват проверки за наличието на средства и основателност.

Удостоверението за правна помощ не може да се използва по отношение на разноски, направени преди неговото предоставяне.

Допълнителна информация относно схемата за правна помощ може да бъде намерена на страниците за правна помощ и уебсайта на Правното общество на Северна Ирландия.

12 От кой момент моят иск се смята официално за предявен? Ще получа ли обратна информация от съдебните органи дали исквата молба отговаря на изискванията?

Подаването на молба за искове с малък материален интерес, граждански иск или призовка поставя началото на образуването на производството за целите на давността.

Ако в законодателството е предписана форма, всяко отклонение, което не засяга същността или не цели въвеждане в заблуждение, няма да обезсили формата и всяка нередовност може да бъде отстранена чрез изменение.

13 Ще получа ли подробна информация за сроковете, в които ще се проведат последващите процесуални действия (като например срока, в който ще трябва да се явя пред съда)?

Съдебният спор е предмет на различни срокове и макар служителите на съда да могат да отговарят на конкретни запитвания, те няма да проследяват отделните етапи на дадено дело.

Във Висшия съд ищецът вписва иска в списъка на делата за разглеждане в съда в срок от 6 седмици след приключване на волеизявленията или всеки друг такъв срок, разрешен от съда, като за вписването в списъка заплаща такса. Ищецът трябва да връчи на другите страни по иска уведомление за вписването в списъка на делата за разглеждане. По дела за телесни повреди и клинична небрежност, преди да бъде определена дата за изслушване или преглед, трябва да бъде подадено и удостоверение за готовност (certificate of readiness).

Ако не е подаден и връчен меморандум за явяване (memorandum of appearance) или ответникът не връчи писмена защита, ищецът може да осигури постановяването на съдебно решение по административен ред (въпреки че може да се наложи да се яви пред главния съдия (съдебен служител), за да се оценят вредите).

Ако ответникът е връчил уведомление за намерението си да оспори иска, ищецът трябва да подаде удостоверение за готовност в окръжния съд. Ако след 6 месеца удостоверението не е подадено, страните трябва да се явят пред съдията, който може да им даде указания за бъдещото развитие на производството. Ако не е връчено уведомление за намерение за оспорване, ищецът може да осигури постановяването на съдебно решение по административен ред (въпреки че може да се наложи да се яви пред окръжния съдия, за да се оценят вредите).

При искове с малък материален интерес ответникът ще разполага с точно определен срок, за да отговори на исковата молба — наречен „дата на връщане“ — който обикновено е 21 дни след получаването на исковата молба в съдебната служба. Ако ответникът върне „уведомление за възражение“, делото ще бъде включено в списъка на делата за разглеждане пред съдия, за да бъде насрочено съдебно заседание. Ако не е получено уведомление за възражение, ищецът може да осигури постановяване на съдебно решение по административен ред (въпреки че може да се наложи да се яви пред съдията, за да се оценят вредите).

Връзки по темата

[Съдебна служба на Северна Ирландия](#)

[Агенция за юридически услуги на Северна Ирландия](#)

■ Последна актуализация: 24/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.